

Patientsikkerhed i praksissektoren

Januar – marts 2021

Hændelser og tiltag inspireret af den kliniske praksis

Almen praksis

76-årig mand kontakter egen læge om formiddagen, da han har vejrtrækningsproblemer. Patienten afvises grundet manglende COVID-19-test. Patienten oplyses om, at der laves rekvirition på en COVID-19-test, og patienten selv skal booke en tid. Patienten er uden NEM-ID eller computer. Påførende kontakter klinikken og oplyser, at patienten er dårlig og har brug for lægehjælp. Påførende forklares, at patienten ikke kan ses i praksis uden negativ PCR-test. Om eftermiddagen bliver patienten tiltagende respiratorisk dårlig og kan ikke længere tale. Påførende kontakter 1813. Der sendes en ambulance med udrykning. Patienten får på hospital konstateret blodpropper i begge lunger.

Forslag til forebyggelse

Opmærksomhed på at patienter, der har symptomer på COVID-19 og har behov for akut vurdering af læge, henvises til vurderingsklinik eller evt. indlæggelse.

Opmærksomhed på differentialdiagnostiske overvejelser ved respirationspåvirkning hos især ældre patienter, særligt under COVID-pandemien, hvor de ofte ikke vil kunne vurderes i praksis.

Opmærksomhed på, hvorvidt det vurderes realistisk, at patienten selv (eller ved hjælp fra påførende), bestiller tid til COVID-19-test og møder op i testcenter.

Kiropraktorer

En patient skal vende sig fra side til mave efter behandling på en briks. Patienten er indforstået med at gøre det, mens kiropraktor vender sig bort og skriver journal. Patienten falder på gulvet fra briksen, som er cirka 40 cm høj. Patienten hjælpes op på briksen igen af kiropraktor. Årsagen til, at kiropraktoren skrev journal imens er, at der ikke er visiteret nok tid til denne patient.

Forslag til forebyggelse

Være tæt på patienterne, når de skal vende sig på briksen. Være opmærksom på at visitere nok tid til patienterne. Det kan være en fordel at anvende en briks med en HyLo-funktion, hvor briksen kan rejses vertikalt.

Apoteker/almen praksis

En patient, der får sin medicin dosisdispenseret i ruller til 14 dages forbrug, konstaterer, at der mangler 6 kapsler i dosisrullen. Lægen udsteder derfor en recept, og skriver i receptens bemærkningsfelt til apoteket, at det kun er de seks manglende kapsler, der skal udleveres. Apotekspersonalet gennemfører en rutinemæssig ekspedition af recepten, hvilket indebærer, at lægens besked ikke ses. Det har den konsekvens, at apoteket udleverer 30 kapsler i stedet for de seks. Apotekernes IT-system knytter lægens bemærkning til recepten, men apotekspersonalet skal aktivt åbne bemærkningsfeltet, for at se lægens besked. Apotekernes IT-systemer gør ikke aktivt opmærksom på, at recepten indeholder en besked fra lægen.

Forslag til forebyggelse

For at lægen er sikker på at apoteket får beskeden, skal lægen også sende beskeden via en korrespondancemeddelelse til apoteket. Rapportøren foreslår selv en forbedring af IT-systemet således, at apotekspersonale altid vil blive gjort opmærksom på, hvis der er tilknyttet en besked til recepten.

Speciallæger

En patient er til vitreolysebehandling grundet uklarheder i glaslegemet på venstre øje. Under selve laserbehandlingen er patienten placeret med panden hvilende mod et pandebånd og hagen mod hagestøtte. Patientens stol, der er på hjul, ruller pludselig bagud og patientens hoved trækkes væk. Fokus for laserlyset kommer derfor til at ligge længere fremme i øjet, hvorved laseren beskadiger bagerste linsekapsel. En beskadigelse af bagerste linsekapsel kan medføre en øget risiko for grå stær samt komplicere en evt. operation.

Forslag til forebyggelse

Opmærksomhed på at benytte en undersøgelsesstol med låsbare hjul eller en stol, der kan fastmonteres i gulvet.

Fodterapeut

Patienten kommer til fodbehandling på klinik, har meget tør, hård hud med fissur på hælene. Ved beskæring af hård hud på venstre hæl kommer der en blødning ved en fissur. Da patienten får blodfortyndende medicin, bløder det voldsomt. Fodterapeut behandler med hæmostatisk plaster og giver patienten nogle stykker plaster med hjem.

Forslag til forebyggelse

Det er en god idé at vejlede patienten i aflastning af hælene og instruere i at smøre med en fed creme. Det er dog vigtigt, at der ikke bruges creme så længe, der er hul på en fissur. Derudover er det vigtigt, at man beskærer fissurer på tværs og ikke på langs, da dette vil kunne gøre revnen dybere.

Almen praksis

Ved en fejl gives 0,3 ml. Moderna vaccine i stedet for 0,5 ml., som er korrekt. Dette sker, fordi lægen tidligere har vaccineret med Pfizer, hvor 0,3 ml. er korrekt dosis. Fejlen opdages først, da otte patienter har fået vaccinen. SSI kontaktes – de anbefaler, at patienterne får fuld dosis snarest efter. SSI oplyser desuden, at der ikke var nogen fare forbundet for patienten ved denne procedure, når det sker med det samme. Patienterne har ikke haft mere end almindelige vaccinationsfølger (øm i armen, træthed nogle dage).

Konsekvensen er, at patienterne måtte møde op igen næste dag til yderligere vaccination.

Forslag til forebyggelse

Sørge for, at vaccinationerne sker på et tidspunkt, hvor lægen har ro til det.

Afsætte en person i lægehuset, som kun vaccinerer, så andre tager sig af håndtere det akutte.

Patientsikkerhedsmæssigt kræver det ekstra bevågenhed, at der i vaccineres med forskellige vaccintyper mod samme sygdom.

Nyt om patientsikkerhed

Husk, at du altid kan kontakte os (dine risikomanagere), hvis du har spørgsmål i forbindelse med patientsikkerhed. Det kan fx være, hvis der er sket en utilsigtet hændelse i din klinik, og I ønsker hjælp til at lave en patientsikkerhedsanalyse. Vi laver også analyser, der går på tværs, fx mellem hospital, kommune og praksissektor.

Vi kan også kontakte dig, hvis vi ser potentiale i at lave en analyse. Når du deltager i en analyse, vil du blive honoreret efter gældende takst.

Læs om metoder til patientsikkerhedsanalyser [her](#)

Kontakt os på patientsikkerhed@regionh.dk